

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Центру наукових досліджень
та викладання іноземних мов НАН України
к.філол.н., доцент
ЖАЛАЙ В.Я.

«24» жовтня 2019 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни ОК 04 ННД

Наукове письмо англійською мовою

підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності 035 «Філологія»

Київ 2019

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Наукове письмо англійською мовою
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України (м. Київ)
Повна назва структурного підрозділу	кафедра іноземних мов
Розробник(и)	Ільченко О.М., д.філол.н., проф.
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень НРК України – 9 рівень QF for ENEA – третій цикл, EQF for LLL – 8 рівень
Семестр вивчення навчальної дисципліни	2 семестр 1 року навчання
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити ЄКТС / 90 годин, з яких 12 годин – лекції 10 годин – практичні заняття 68 годин – самостійна робота
Мова(и) викладання	англійська, українська
Викладач(і)	Ільченко О.М., д.філол.н., проф, Бедрич Я.В., к.філол.н., ст.викл.

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	обов'язковий компонент, нормативна навчальна дисципліна ОК 04 ННД
Передумови для вивчення дисципліни	Другий рівень вищої освіти (диплом магістра) Аспірант повинен знати: англійську мову на рівні не нижче B2; основні прийоми пошуку та аналізу наукової інформації; основи теорії дискурсу та тексту; структурно-композиційні, мовні, комунікативні та риторичні особливості різножанрових текстів наукового дискурсу. Навчальна дисципліна «Наукове письмо англійською мовою» ґрунтується на базових знаннях і навичках роботи з науковою літературою, зокрема філологічного профілю та літературою суміжних галузей знань, пошуку інформації, редагуванні текстів і є

	<p>базовою для підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти – доктора філософії – відповідно до навчального плану спеціальності 035 «Філологія». Дисципліна «Наукове письмо англійською мовою» належить до важливих навчальних дисциплін за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії». Вона покликана допомогти аспірантові свідомо розуміти специфіку англійськомовного наукового дискурсу і його основних жанрів; ефективно використовувати англійську мову для отримання і поширення фахової інформації; анотувати та реферувати англійськомовну та україномовну літературу за фахом, репрезентувати результати власних наукових досліджень англійською мовою у писемній формі (тези, анотації, статті, тощо) відповідно до сучасних вимог англійськомовної дискурсивної спільноти.</p>
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні.
Обмеження	Обмеження відсутні.
<p style="text-align: center;">3. Мета навчальної дисципліни</p> <p>Мета: сформувати компетенції щодо володіння конвенціями англійськомовного наукового дискурсу у світовому глобалізованому науковому просторі, що передбачає оволодіння практичними навичками розрізнення та використання жанрового розмаїття писемного наукового дискурсу, розуміння тексту як послідовності смислових єдностей, принципів макро- та мікроструктурування тексту (заголовки й підзаголовки, засоби мета дискурсу, логічні конектори, засоби орієнтації аудиторії щодо загальної побудови тексту), специфіки інтертекстуальності наукового тексту та запобігання плагіату (коректне цитування, способи посилання на інформаційні джерела), розуміння специфіки наукової аргументації, випрацювання навичок написання ключових елементів наукової праці, способів переведення графічної інформації у словесну (опис таблиць, графіків, схем, процесів тощо, їх тлумачення і порівняння), засвоєння етикету писемної наукової комунікації та досягнення комунікативної стильової досконалості.</p>	
<p style="text-align: center;">4. Зміст навчальної дисципліни</p> <p style="text-align: center;">5.</p>	
<p>1-й модульний цикл Тема 1. Англійська мова як lingua franca сучасної світової науки. Тема 2. Метамова науки.</p>	

Тема 3. Жанри англомовного наукового дискурсу.

2-й модульний цикл

Тема 4. Англійська писемна мова науки: особливості аргументації.

Тема 5. Етикет англійської мови науки.

3-й модульний цикл

Тема 6. Редагування англомовних наукових текстів.

Тема 7. Образність англомовного наукового дискурсу

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати:

- статус англійської мови як *lingua franca* сучасної науки та соціальну значущість цієї мови у глобалізованому світі та науковому просторі;
- конвенції наукового дискурсу на відміну від загальнорозмовної (загальнонародної) мови,
- граматичні структури та правила синтаксису, необхідні для продукування текстів англійською мовою в академічній та професійній сферах,
- науково-академічний вокабуляр,
- принципи укладання анотацій, стендових доповідей, написання тез конференцій, наукових статей різних жанрів, доповідей, резюме/CV та супровідних листів, есеїв, подань на грант(и) тощо;
- принципи структурування писемного тексту (параграфи, заголовки,
- засоби когезії та когерентності (логічні конектори тощо).

вміти:

- створювати наукові праці різних жанрів за канонами англомовного наукового дискурсу;
- писати різні типи анотацій, резюме, резюме/CV, супровідних листів,
- писати наукові статті різних жанрів з урахування їхніх складників (огляд літератури, вступ і висновки, матеріал і методи дослідження, експеримент, результати дослідження, а також анотацію та подяку як компоненти статті);
- писати тези конференцій,
- створювати стендові доповіді,
- адекватно структурувати писемний текст (параграфи, абзаци, заголовки, засоби зв'язку (логічні сполучники тощо),
- писати аргументативні есеї, пропозиції/подання на отримання грантів.
- аргументовано, етикетно та стилістично досконало висловлювати думки та обстоювати власні погляди.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Завдання навчальної дисципліни ОК 04 ННД «Наукове письмо англійською мовою» полягає у формуванні та набутті таких компетентностей: загальні

компетентності: ЗК: 1-9, 11-12 (відповідно до переліку загальних компетентностей

ОНП). Фахові компетентності: ФК 11, 16-19, 22, 23, 26, 27 (відповідно до переліку фахових компетентностей ОНП). Програмні результати навчання: ПРН 1.3, 1.5-1.6, 2.1-2.2, 2.4-2.5, 3.1-3.4, 4.1-4.2, 4.4. (відповідно до переліку програмних результатів навчання ОНП).

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), практичні (індивідуальні) заняття (П) та самостійна робота (С).

Навчально-тематичний план лекцій і практичних занять

2 семестр 1 року навчання

	Назва теми	Кількість годин		
		Л	П	С
1.	Тема 1. Англійська мова як <i>lingua franca</i> сучасної світової науки.	2	1	
2.	Тема 2. Метамова науки.	1	1	
3.	Тема 3. Жанри англомовного наукового дискурсу.	1	3	
4.	Тема 4. Англійська писемна мова науки: особливості аргументації.	2	1	
5.	Тема 5. Етикет англійської мови науки.	2	1	
6.	Тема 6. Редагування англомовних наукових текстів.	2	2	
7.	Тема 7. Образність англомовного наукового дискурсу	2	1	
		12	10	68
	Усього		90	

Змістовий модуль 1

Тема 1

Л 1

Англійська мова як *lingua franca* сучасної світової науки.

1.1. Англійська мова у контексті неолібералізму та глобалізації.

1.2. Маркетизація англійської мови.

П 1

1.3. Контрастивна риторика та поняття «інтелектуального стилю»

(Р.Каплан, Й. Гальтунг).

Тема 2

Л-2

Метамова науки.

2.1. Метадискурс (за К.Гайлендом), логічні конектори.

2.2. Інтертекстуальність та цитування.

П 2

2.3. Ще раз про важливість і способи уникнення плагіату.

Тема 3.

Жанри англомовного наукового дискурсу.

Л 3

3.1.Оглядова наукова стаття.

3.2. Стаття-рецензія.

П 3

3.3.Наукова емпірична стаття типу IMRAD та варіативність її структури.

3.4. Написання наукових анотацій різних типів.

П 4

3.5. Нові тенденції у створенні анотацій – візуальні, відеоанотації тощо.

3.6.Структурування наукової праці та її композиційних сегментів.

3.7. Добір назви наукової праці.

3.8.Написання вступної частини. Структура вступу наукової статті:

модель CARS (create a research space, за Д. Свейлзом)

3.9.Написання розділу «огляд літератури»,

3.10.Написання розділу «методи»,

3.11. Написання розділу «результати/обговорення»

3.12.Написання підрозділу «подяка».

Змістовий модуль 2

Тема 4.

Л 4

Англійська писемна мова науки: особливості аргументації.

4.1. Універсальні вимоги до публікацій vs. специфіка редакційної політики часописів.

4.2. Пресупозиції та імплікації у мові науки, їх розпізнавання та інтерпретація.

П-5

4.3.Типи логічних помилок. Псевдоаргументація

4.5. Модель аргументації С.Тулміна.

4.6. Типи аргументів.

Типи логічних помилок. Псевдоаргументація.

Тема 5.

Етикет англійської мови науки.

Л-5

5.1. Некатегоричність vs. категоричність номінацій. Геджінг.

5.2. Образність англомовного наукового дискурсу.

П 6

5.3. Написання тез конференцій, стендових доповідей, аргументативних есеїв, резюме, супровідних листів, електронних повідомлень, коментарів у блогах тощо) з урахуванням етикетних канонів спілкування англійською мовою та її регіональної варіативності.

Змістовий модуль 3

Тема 6.

Л 6

Редагування англомовних наукових текстів.

6.1. Лексична насиченість та варіативність англомовного наукового тексту.

6.2. «Семантична щільність» (За Е.Гайо).

П 7

6.3. Специфіка інформаційного потоку та тема-рема-тичний ланцюг.

6.4. Позичування підмета та присудка.

6.5. Використання однослівних дієслів (замість фразових дієслів та еквівалентних словосполук).

6.6. Вживання герундію.

6.7. Уникання подвійного заперечення.

6.8. Контекстуально зумовлена заміна пасивного стану активним.

6.9. Спрощення та компресія багатослівних словосполук.

Уникання або перефразування *“that-phrases”, “which-phrases”, “there is/are” phrases* та *“of-phrases”*.

Тема 7.

Л 7

Образність англомовного наукового дискурсу.

7.1. Співвіднесеність вербальної та візуальної інформації у англомовному науковому дискурсі: фахова специфіка.

7.2. Стилїстична досконалість мовного оформлення наукової праці.

7.3. Доречне вживання метафоричних зворотів, риторичних запитань й гіпофор, а також ідіом та засобів емпізи.

П 8

7.4. Стилї автора як мистецтво.

7.2 Види навчальної діяльності

Підготовка до лекцій.

Підготовка до практичних занять.

Підготовка до виконання індивідуальних завдань за модулями.

Підготовка до іспиту.

Виконання кейсу за результатами опанованого матеріалу (написання англійською мовою наукової праці за темою дослідження – оглядової або емпіричної статті, тез конференцій) з урахуванням опанованого матеріалу курсу.

8. Методи викладання, навчання

Модульне навчання.

Лекції-візуалізації.

Інтерактивні лекції.

Метод кейсів.

Обговорення-дискусії.

Проблемно-пошукові методи.

Міждисциплїнарне навчання.

9. Методи та критерії оцінювання			
9.1. Критерії оцінювання			
Оцінка	Визначення	Національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
ВІДМІННО	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5, 0 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
ДОБРЕ	в цілому правильна робота з певною кількістю помилок	4, 0 (добре)	$74 \leq RD \leq 89$
ЗАДОВІЛЬНО	виконання задовольняє мінімальні критерії	3,0 (задовільно)	$60 \leq RD \leq 73$
НЕЗАДОВІЛЬНО	можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD \leq 59$
НЕЗАДОВІЛЬНО	необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$RD < 35$
9.2 Методи поточного формативного оцінювання			
За дисципліною передбачені такі методи поточного формативного оцінювання: експрес-контроль (опитування та усні коментарі викладача за результатами опитування), настанови викладача в процесі виконання індивідуальних практичних завдань, перевірка, обговорення та оцінювання виконаної роботи.			
9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання			
Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, письмового тестування, перевірки виконання індивідуальних завдань та дискусій. Робота повинна бути виконана самостійно. Оцінювання аспіранта здійснюється таким чином:			
1. Експрес-контроль – 30 балів			
2. Практичні (індивідуальні заняття) та самостійна робота – 30 балів			
3. Іспит – 40 балів			
Заохочувальні та штрафні бали:			

<p>1. Відсутність на лекції без поважних причин - (-) 2 бали.</p> <p>2. Відсутність на практичних (індивідуальних) заняттях без поважних причин (-) 2 бали.</p> <p>3. Підготовка публікації до друку та/або виступу на конференції (+) 10 балів</p> <p>Сума як штрафних, так і заохочувальних балів не має перевищувати 0,1R=10 балів.</p> <p>За курсом можливий змішаний спосіб навчання: авторські матеріали укладачів курсу (опорний конспект лекцій та матеріали для практичних занять і самостійної роботи) розміщено на навчальній платформі EDMODO - код доступу до матеріалів - bdnm54</p> <p>Форма підсумкового контролю – іспит.</p>
--

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання	Навчальний процес потребує використання мультимедіа, друкованих та електронних освітніх ресурсів.
10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bailey S. (2017). Academic Writing: A Handbook for International Students. Routledge. 2. Darian S., Ilchenko O. IMPACT: Writing for Business, Technology and Science.– 2nd edition (revised). – К.: Akadempriodyka, 2012. 3. Lindsay D. (2011). Scientific Writing = Thinking in Words. CSIRO Publishing. 4. Mewburn I. (2018). How to Fix Your Academic Writing Trouble: A Practical Guide. Open University Press. 5. Paltridge, B.R., & Starfield, S. (2019). Thesis and Dissertation Writing in a Second Language: A Handbook for Students and their Supervisors. New York: Routledge. 6. Sword H. (2012). Stylish Academic Writing. Harvard: Harvard University Press. <p>Допоміжна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Boellstorff, T. (2008). How to Get an Article Accepted at American Anthropologist (or Anywhere). American Anthropologist. Retrieved 14 November 2015 from http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1548-1433.2008.00034.x/pdf 3. Cargill, M., O'Connor P. (2013) Writing Scientific Research Articles. Wiley-Blackwell 4. Carter S., Guerin C. Aitchison C. (2020). Doctoral Writing: Practices, Processes and Pleasures. Springer. 5. Elder L., Paul R. (2007) The Thinker's Guide to Analytic Thinking. –Foundation for Critical Thinking. 7. Glasman-Deal H. Science Research Writing: A Guide for Non-Native Speakers of English. - Imperial College Press, 2009.

8. Harrell, M. (2016). Creating Argument Diagrams. Carnegie Mellon University.
http://www.academia.edu/772321/Creating_Argument_Diagrams
9. Holbrook, A., Bourke, S., Fairbairn, H., & Lovat, T. (2007). Examiner comment on the literature review in Ph.D. theses. *Studies In Higher Education*, 32(3), 337-356. doi: 10.1080/03075070701346899
10. Hyland, K., & Wong, L. (Eds.) (2019). *Specialised English: New Directions in ESP and EAP Research and Practice*. Abingdon: Routledge.
11. Hyland, K., & Wong, L. (Eds.) (2019). *Specialised English: New Directions in ESP and EAP Research and Practice*. Abingdon: Routledge.
12. Ilchenko O. *The Language of Science = Англійська для науковців*. – 4th edition, revised. – К.: «Едельвейс», 2019.
13. Ilchenko O. *International Communication: Science, Technology, Education, Journalism (English-Ukrainian-Russian Dictionary) : Англо-українсько-російський словник міжнародної комунікації: наука, техніка, освіта, журналістика (за загальною редакцією к.філол.н., доц. Жалая В.Я.)*. – К.: «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2019. – 632 с.
14. Kramar, N. (2019). Engagement Markers in The Feynman Lectures On Physics: Applying Hyland’s interaction framework to spoken academic discourse. *Advanced Education* 12, 127-134. (Web of Science Core Collection).
15. Kramar (2019). A Cognitive Approach to Rhetorical Devices in Academic Discourse (Based on The Feynman Lectures on Physics). *European Journal of Literature and Linguistics*, 4, 14-17.
doi.org/10.29013/EJLL-19-4-14-17
16. Machi, L., McEvoy, B. (2016). *The Literature Review: Six Steps to Success*, Corvin.
15. Mahrer, K. (1999). Ten common qualities of uncommonly effective writers.
https://pdfs.semanticscholar.org/830c/44397c995245884620d8a5b6c35c8c00449b.pdf?_ga=2.117278927.816394039.1586196378-1374623987.1586196378
16. Mahrer K. (2001). *Cohesive Paragraphs*. Retrieved from <http://www.geo.umass.edu/faculty/wclement/Writing/paragraphs1.pdf>
17. Mewburn, I., Firth, K., Lehman, S. (2018). *How to Fix Your Academic Writing Trouble A practical guide (UK Higher Education Humanities & Social Sciences Study Skills)*. Maidenhead, UK: Open University Press.
18. Morley J. (2015). *The Academic Phrase Bank*. The University of Manchester.
19. Paltridge, B.R., & Starfield, S. (2019). *Thesis and Dissertation*

- Writing in a Second Language: A Handbook for Students and their Supervisors. New York: Routledge.
20. Pat Thomson Net <https://patthomson.net/>
22. Pinker S. (2014). Why Academic Writing Stinks and How to Fix It. The Chronicle of Higher Education, Inc.
23. Schimel, J. (2012). Writing Science: How to Write Papers That Get Cited and Proposals That Get Funded. New York, NY: Oxford University Press.
24. Skene A. (2016) Writing an Analytic Essay. - University of Toronto Scarborough. – Online – Retrieved from: <http://ctl.utsc.utoronto.ca/twc/sites/default/files/AnalyticEssay.pdf>
25. Sun, Y., & Yang, F. (2015). Uncovering published authors' text-borrowing practices: Paraphrasing strategies, sources, and self-plagiarism. Journal Of English For Academic Purposes, 20, 224-236. doi: 10.1016/j.jeap.2015.05.003
26. Swales J. (2004). Research Genres: Explorations and Applications. Cambridge: Cambridge University Press.
27. Sword H. (2012). Stylish Academic Writing. Harvard: Harvard University Press.
28. Toulmin S. (2003) The Uses of Argument. – 2nd edition, updated. – Cambridge: Cambridge University Press,
29. Wallwork A. (2011). English for Writing Research Papers. Springer
30. Wallwork A. (2016). English for Academic Correspondence. Springer
31. Ільченко О., Шелковнікова З.Б., (2019) The Evolution of an Abstract. Лінгвістика ХХІ століття: нові дослідження та перспективи. – № 9. - К: НАН України. Центр наук. досліджень і викладання іноземних мов.– № 14. с. 74-83
http://langcenter.kiev.ua/Lingvistika%202019/5_Ilchenko_Shelkovnikova.pdf
32. Яхонтова Т.В. (2002). Основи англомовного наукового письма = English Academic Writing for Students and Researchers. Посібник. Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка.

Силабус підготувала:

Ільченко О.М., д.філол.н., проф.